

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2023. november

HÍREK

Ritka madárvendég a Dávodi Földvári-tó Természetvédelmi Területen

November első hetében egy ritka kóborló madarat, egy vándorfűzikét (*Phylloscopus inornatus*) fogtak be a szakemberek a Dávodi Madárgyűrűző Állomáson, amely a gyűrűzést és az alapos dokumentálást követően folytathatta útját. A vándorfűzike elterjedési területe Észak-Szibéria és a Himalája északi része között található, a telet Délkelet-Ázsiában tölti. Az őszi kóborlásai során időnként Magyarországra is elvetődik. A most megfogott példány az 51. gyűrűzött egyede a fajnak hazánkban, a Dávodi Madárgyűrűző Állomáson pedig ez a 2. adata.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területének keleti szélén található gyűrűzőállomáson évente mintegy 8-10 ezer madarat jelölnek elsősorban a nyári-őszi vonulás során, valamint a költési időszakban egy nemzetközi protokoll alapján. A helyi programokról, érdekességekről a Dávodi Madárgyűrűző Állomás Facebook oldalán tájékozódhatnak az érdeklődők.

(Szöveg és fotó: Mórocz Attila)

Nemzetközi workshop a természeti értékek védelméért

A szerbiai Zomborban munkatársaink részvételével november 21-22-én kétnapos workshopot tartottak a LIFE WILDisland és a LIFE RESTORE for MDD projektekhez kapcsolódóan. Fotók: Zombai Zita
Információk a projektekről: <https://tinyurl.com/bdhwnp57>, <https://tinyurl.com/4b939yk8>

Poszméh játék – lezajlott a nyereménysorsolás

Idén is meghirdettük a Poszméh Monitoring Programot. A programhoz kapcsolódóan lakossági felhívást tettünk közzé: poszméhekről, megadott szempontok szerint készült saját felvételek beküldésével lehetőség volt részt venni egy nyereménjátékban.

A felhívás szerint a képeket beküldők közül három személy a DDNPI 1-1 ajándécsomagját nyerhette meg, sorsolás útján. A játék zárása 2023. október 31-én 23.59-kor volt, a részvételi szándék jelzésére eddig volt lehetőség. A felhívásra jelentkezők közül három szerencsés a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagját nyerte meg.

A nyertesek: Szeitz Anita, Roncsák Csilla, Németh Szilveszter, akik postán kapták meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagjait.

A nyerteseknek ezúton is gratulálunk, minden résztvevőnek megköszönjük, hogy részt vett a játékban, értékes adatokkal gazdagította a programot.

(Fotó: Délvidéki poszméh, a képet Kováts László készítette)

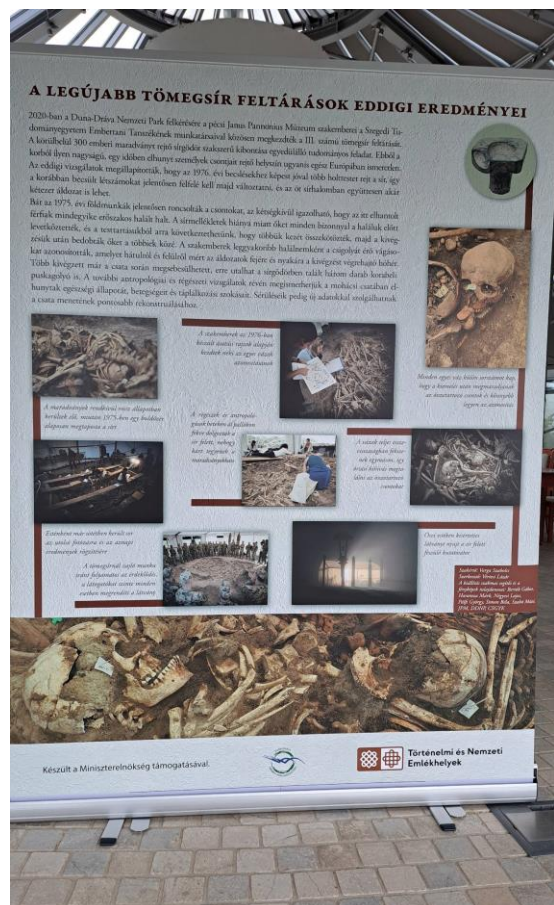
Villányban látható a Mohács500 vándorkiállítás

A Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen folyó régészeti, antropológiai kutatások új ismeretanyaggal gazdagították a mohácsi csatával kapcsolatos ismereteinket. Az eddigi vizsgálatok azt bizonyítják, hogy az emlékhely III. számú tömegsírjában nyugvó halottak a csata utáni tömeges, brutális kivégzés áldozatai.

Dr. Varga Szabolcs történész 6 db rollup segítségével mutatja be ezt a tragikus eseményt, illetve megismerteti az érdeklődőket az emlékhely, valamint az ott folyó régészeti kutatások történetével és az antropológiai vizsgálatok eredményeivel. A rollupok szövege hosszú kutatás eredménye: tartalmas, izgalmas, de mindenki számára könnyen értelmezhető. A tablókat gazdagon illusztrálják korabeli ábrázolások, képek, grafikák, amelyek megszerkesztése Vértesi Lázár munkáját dicséri.

Az információkban gazdag rollupok a Csorba Győző Könyvtárral való együttműködés segítségével november 30-tól a villányi könyvtárban tekinthetők meg.

Szöveg és fotó: Varga Zsolt

Megérkeztek új otthonukba a szürkemarhák Kölkeden

Újra szürkemarhák fogják legelni a kölkedi Nagy-rét mocsárréjt a Grassland-HU LIFE integrált projektnek köszönhetően. 2023 novemberében megérkeztek új otthonukba, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság nemrég átadott állattartó telepére az állatok.

A gyepterületek csökkenésének megállítása és természeti állapotuk javítása érdekében országos összefogással indította el 14 projektpartner a Pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az „Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával” elnevezésű pályázatot. A projekt keretében a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság több más tevékenység mellett a kölkedi Nagy-rét hagyományos ártéri gyepegzálkodásának újjáélesztését tűzte ki célul. A mintegy 100 hektár kiterjedésű ártéri mocsárréteget valaha legeltetéssel hasznosították. A program keretében felépített állattartó telep lehetővé teszi, hogy folytatódhasson az állattartás a kiemelkedő természeti értéket képviselő területen.

A Nagy-rét az Alsó-Duna-völgy hullámterén helyezkedik el, országos és európai természetvédelmi oltalom alatt áll, része a Duna-Dráva Nemzeti Parknak, a Béda-Karapancsa Natura 2000 területnek és a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátumnak is. Számos természeti értéknek nyújt élőhelyet. Védett növényfajai a réti iszalag, a szibériai nőszirm, a mocsári aggófü. A kisebb-nagyobb mélyedések, állandó vagy időszakos vízállásos területek a védett kétéltűfajok (pl. vöröshasú unka) számára ideális szaporodóhelyet biztosítanak, emellett táplálkozóterületként szolgálnak számos madárfajnak (pl. fekete gólya, nagykócsag). A terület emellett sok védett ízeltlábú faj élőhelyéül is szolgál, szép állománya él itt többek között a közösségi jelentőségű nagy tűzlepkének.

A gyepterületek döntő többsége a Dunántúlon másodlagos élőhely. Többségük az állattartás miatt, emberi tevékenység révén jött létre, és az évszázados kezelés során alakult ki mai értékes élőviláguk. Folyamatos kezelés hiányában a gyepek többsége cserjésedni kezd majd beerdősül, ezért megőrzésük érdekében fontos a folyamatos kezelés biztosítása. A mocsárrétek esetében a természeti értékek megőrzését legjobban szolgáló kezelési mód a marhakkal történő extenzív legeltetés. A pályázat keretében a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságnak lehetősége nyílt földterületet vásárolni és azon egy állattartó telepet felépíteni, amely a gulya téli szálláshelyéül szolgál és alkalmas a takarmánytárolásra és egyéb, a gazdálkodáshoz kapcsolódó feladatok ellátására is. Nemrégiben érkeztek meg Drávaszentese-ről a szürkemarhák, amelyekkel meg lehet kezdeni a gyepezési célú legeltetést. A szürkemarha őshonos magyar fajtánk, így a területkezelés mellett a fajtamegőrzést is segíti az újonnan létesített állattartó telep.

(Szöveg és fotó: Dévényi Borbála)

Bemutatóhelyeink nyitvatartása az őszi-téli időszakban

Az őszi-téli időszakban bemutatóhelyeink nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

Pécs – Pintér-kert Arborétum

november 2 – március 15.:
H-CS: 8.00-16.00, P: 8.00-13.30
december 23 – január 1.: zárva

Szaporca – Ős-Dráva Látogatóközpont

november 1 – április 30.: K-V 10.00-16.00
december 23 – január 1.: zárva

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

október 24 – március 31.:
naponta 9.00-16.00 óráig
december 23-26. között, valamint december
31-én és január 1-jén zárva

Kölked – Fehér Gólya Múzeum

december 23 – január 1. zárva

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

október 16 – március 14.: naponta 10.00-15.00
december 23 – január 1.: zárva

Nagyharsányi Szoborpark

október 1 – március 31.: naponta 10.00-16.00
december 23 – január 1.: zárva

Drávaszentés – Dráva Kapu Bemutatóközpont

november 1 – április 30.: zárva

Pécs – Tetteyi Mésztfu-barlang

november 2 – március 15.: zárva

A feltüntetett időszakokon kívül a főszezoni nyitvatartási rend érvényes.

További információk honlapunkon találhatóak: <https://ddnp.hu/okoturizmus/bemutatohelyek>

EMBER ÉS TERMÉSZET

Madáritató télen?

De még mennyire! A természettel kapcsolatos médiatartalmakban sok szó esik a téli hónapokban a madáretetésről, annak mikéntjéről, szabályairól. Kevés helyen ejtenek szót arról, hogy vajon mi a helyzet a hideg időben a madáritatóval. A madáritató ugyanolyan madárvédelmi eszköz, mint a mindenki számára ismert madáretető. Legyen az csupán egy nagyobb virágalátét vagy egy profi módon kialakított sekély medence, a madarak egész évben látogatni fogják. Nem csak száraz nyári napokon, hanem a fagyos téli időben is használják, ha gondoskodunk folyamatosan a víz pótlásáról. A madáretető közelében létesített itatót a napraforgómagra járó összes madár látogatni fogja, és olyan fajok is feltűnhetnek ilyenkor a víz mellett, melyekkel egyébként ritkábban találkozunk az etetőnél. Ilyen például a kőrisek termését fogyasztó süvöltő, a fenyvesekben bujkáló apróság, a királyka, vagy a fagyöngy termésén táplálkozó léprigó. Amellett, hogy hasznos tevékenység egy madáritató létesítése, talán nem csak a madárkedvelőknek örömteli látvány a sokszor alig 1-2 °C-os vízben fürdőző madarak látványa.

Szöveg és fotó: Völgyi Sándor

Télen is? – TERMÉSZETESEN!

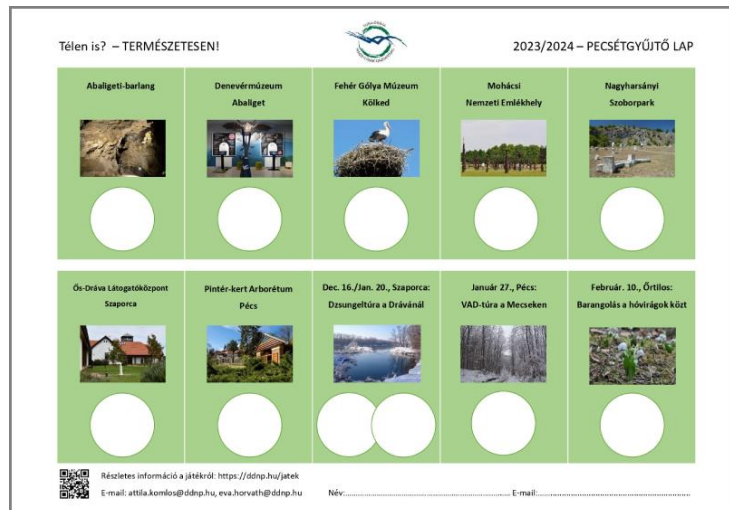
A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság „Télen is? – TERMÉSZETESEN!” címmel pecsétgyűjtő játékot hirdet a téli hónapokra. A nyeremény: 5 darab kétfős tiszteletjegy, ami érvényes az igazgatóság összes bemutatóhelyére és meghirdetett túrájára 2024. folyamán!

Az igazgatóság működési területén számos természeti látványosság, bemutatóhely, kultúrtörténeti szempontból is különleges létesítmény várja a látogatókat a téli időszakban is. A felszín alatt megbújó cseppkövek, a csordogáló patak, a különleges sziklaképződmények az *Abaligeti-barlang* legfőbb vonzerői. A barlang közelében található *Denevérmúzeum* a repülő emlősök titokzatos világába avatja be a látogatókat. Kölkeden a *Fehér Gólya Múzeum* központi témája a fokozottan védett vándormadar. Történelmünk sorsfordító eseményét, a mohácsi csatát, illetve az ahhoz vezető utat ismerteti a *Mohácsi Nemzeti Emlékhely*. A *Nagyharsányi Szoborpark* a rendszerváltás előtti évtizedek szobrászművészetének értékeit őrzi és tárja a látogatók elé. A szaporcai *Ős-Dráva Látogatóközpont* a természet és az ember évszázados kapcsolatát mutatja be szemléletes formában. A Pécsen található *Pintér-kert Arborétum* egyedülálló magángyűjtemény nyomán létrejött történeti kert, örökzöldekkel, tavakkal, szobrokkal.

A tél kirándulásra, túrázásra is csábít. A táj ilyenkor kevésbé színpompás, azonban szerencsés esetben a felszínt és a növényzetet puha hó borítja, a távolból madarak csivitelése hallatszik. A nemzeti park téli arcát lehet megismerni felkészült szakembereink, a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak kalauzolásával, december, január, február folyamán.

Aki szeretne a játékba bekapcsolódni, keressen fel a hét, télen is nyitva tartó bemutatóhely közül minél többet, valamint vegyen részt túráinkon! A teendő azonban mindezek előtt az, hogy aki bekapcsolódik a játékba, nyomtassa ki a www.ddnp.hu/jatek címről letölthető pecsétgyűjtő lapot.

A pecsétgyűjtő lap beszerezhető a játékban résztvevő helyszíneken, valamint a túravezetőknél is. Minden helyszín felkereséséért, vagy túrán való részvételért jár a gyűjtőlapra 1-1 pecsét. Aki legalább 3 pecsétet összegyűjt, részt vehet a játékban! A nyeremény: 5 darab kétfős tiszteletjegy, ami érvényes az összes bemutatóhelyre és túrára 2024. folyamán! Aki a legtöbb pecsétet megszerzi, különdíjat kap (holtverseny esetén sorsolással dől el, ki a nyertes). A fent felsorolt bemutatóhelyeken túl a nyári szezonban a különleges természeti és kulturális vonzerővel bíró *Tettyei Mésztufa-barlang*, valamint a Dráva élővilágát és régi magyar háziállatokat élénk táró, Barcs-Drávaszentesen elhelyezkedő *Dráva Kapu Bemutatóközpont* is várja a közönséget. A tiszteletjegy ezekbe a létesítményekbe is ingyenes belépést biztosít!

Beküldési határidő: a pecsétgyűjtő lapokat – minimum 3 megszerzett pecséttel – március 15-ig beérkezően kell beküldeni a név és az e-mail cím feltüntetésével.
Beküldési cím: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, 7625 Pécs, Tettye tér 9.
Szkennelve/fotózva: attila.komlos@ddnp.hu
Sorsolás: 2024. március 22-én, a Víz Világnapján.

Információk és a pecsétgyűjtő lap letöltése itt: www.ddnp.hu/jatek

Decemberi programajánló

December 1.: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

A résztvevők szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek kiállítás megtekintése is, melyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról. *Találkozási pont: Pintér-kert Arborétum, pénztár, időpont 10.00, a részvételi díj 1000 Ft/fő.*

December 5.: DDNP Klub

2023 szeptemberében újraindult a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata, a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. A decemberi előadás: Gerendás Róbert: Ökoturisztikai és természetvédelmi fejlesztések a Duna-Dráva Nemzeti Park területén 2016 és 2023 között. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ, Pécs, Tettye tér 8. Időpont: 17.00. Az előadás időtartama 1 óra. A programon való részvétel ingyenes.*

December 6.: Madarak védelme a ház körül: téli madáretetés

A program lehetőséget biztosít arra, hogy a madáretetők téli vendégeinek életébe bepillantást nyerjünk. A résztvevők megtudhatják, milyen táplálékkal szabad etetni a télen itt maradt kismadarakat, valamint a résztvevők újrahasznosított anyagokból saját etetőt is készíthetnek.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295.

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, , időpont: 10.00 óra.

A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 600 Ft/fő.

December 9.: Élet a madáretetőn

A program egy előadással kezdődik, ahol tájékoztatást kapunk a téli madáretetés szabályairól, lehetőségeiről. Ezt követően madárgyűrészi bemutatón veszünk részt, ahol kézközelből is megismerkedhetünk az etetőre járó leggyakoribb madárfajokkal.

Helyszín: Fehér Gólya Múzeum, időpont: 9:00 óra.

A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

December 16.: Dzsungeltúra a Dráva árterében

A túrán a Dráva árterében lévő ligeterdőkön át vezet az út. Néhány helyen teljesen természetes úton létrejött erdőkkel is találkozhatunk, összehasonlíthatjuk őket a szintén megfigyelhető kezelt erdőkkel. A drávai zátonyokon és az árterben fekvő holtágak mellett az ott élő állatok (hód, vidra, aranyakál, madarak) életnyomait kereshetjük és figyelhetjük meg. Ha szerencsénk van, rétisast, jégmadarat és hideg idő esetén a Dráván tartózkodó vízimadarakat is megfigyelhetjük. A Dráván lévő mesterséges kövezések környékén megfigyelhetjük azok mederalakító hatását és azt, hogy ez milyen hatást gyakorol a környező élővilágra.

A túra résztvevőinek száma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges!

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. Minimum létszám: 10 fő.

Korhatár: minimum 10 év. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, időpont: 9.00 óra.

A túra hossza 10 km, időtartama 4-5 óra. A részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas